

U 7/2021 vp

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (akkuasetus)

Perustuslain 96 §:n 2 momentin perusteella lähetetään eduskunnalle Euroopan komission 10 päivänä joulukuuta 2020 tekemä ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi akuista ja käytetyistä akuista, direktiivin 2006/66/EY kumoamisesta ja asetuksen (EU) N:o 2019/1020 muuttamisesta sekä ehdotuksesta laadittu muistio.

Helsingissä 4.2.2021

Ympäristö- ja ilmastoministeri Krista Mikkonen

Hallitussihteeri Ella Särkkä

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ

MUISTIO
27.1.2021

EU/2020/1761

**EUROOPAN KOMISSION EHDOTUS EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON
ASETUKSEKSI AKUISTA JA KÄYTETYISTÄ AKUISTA, DIREKTIIVIN 2006/66/EY
KUMOAMISESTA JA ASETUKSEN (EU) N:O 2019/1020 MUUTTAMISESTA**

1 Tausta

Euroopan komissio antoi 10. joulukuuta 2020 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi akuista ja käytetyistä akuista, direktiivin 2006/66/EY kumoamisesta ja asetuksen (EU) N:o 2019/1020 muuttamisesta (COM(2020)798 final).

Ehdotus on osa EU:n vihreän kehityksen ohjelmaa (COM(2019) 640 final) eli EU:n uutta kasvustrategiaa. Ehdotus pohjautuu komission akkuja koskevaan strategiseen toimintasuunnitelmaan (liitteenä asiakirjassa COM(2018)293 final), kiertotaloutta koskevaan toimintasuunnitelmaan (COM(2020)98 final), Euroopan uuteen teollisuusstrategiaan (COM(2020)102 final) sekä kestävä ja älykkään liikkumisen strategiaan (COM(2020)789 final).

2 Ehdotuksen tavoite

Ehdotuksella on kolme keskeistä ja toisiinsa kytkeytyvää tavoitetta. Sillä pyritään ensinnäkin vahvistamaan sisämarkkinoiden toimintaa varmistamalla talouden toimijoille tasapuoliset toimintaedellytykset ja yhteiset säännöt akkujen¹ elinkaaren kaikissa vaiheissa. Toiseksi ehdotuksella pyritään kiertotalouden edistämiseen, jotta voidaan lieventää raaka-aineiden saatavuuteen liittyvää riskiä sekä tukea akkujen kierrätysmarkkinoiden ja akuista saatavien uusioraaka-aineiden markkinoiden kehittymistä. Kolmanneksi ehdotuksella pyritään ympäristövaikutusten ja sosiaalisten vaikutusten vähentämiseen akkujen elinkaaren kaikissa vaiheissa.

Ehdotuksen tarkoituksena on nykyaikaistaa akkuihin sovellettavaa EU:n lainsäädäntökehystä. Voimassa oleva paristo- ja akkudirektiivi² kattaa vain akkujen elinkaaren loppuvaiheen. Tällä hetkellä ei sen sijaan ole EU-tason säännöksiä muista akkujen tuotantoon ja käyttöön liittyvistä näkökohdista. Ehdotetulla asetuksella otettaisiin huomioon akkujen koko elinkaari. Ehdotus olisi myös kaikilta osin muun EU:n ympäristö- ja jätelainsäädännön mukainen ja sitä täydentävä.

3 Ehdotuksen sisältö

3.1 Ehdotuksen pääasiallinen sisältö

Ehdotuksen keskeisimmät toimenpiteet ovat:

¹ Tässä muistiossa käytetään komission ehdotuksessa omaksuttua käsitteistöä ja määritelmiä. Ehdotuksessa käytetty akun määritelmä pitää asiallisesti ottaen sisällään myös paristot, vaikka niihin ei ehdotuksessa nimenomaisesti viitata.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/66/EY paristoista ja akuista sekä käytetyistä paristoista ja akuista ja direktiivin 91/157/ETY kumoamisesta.

- akkujen luokittelun ja määrittelyn täsmentäminen,
- teollisuus- ja sähköajoneuvoakkujen uusiokäytön edistäminen,
- irtoakkujen keräysasteen nostaminen,
- uusi autonakkuja ja teollisuusakkuja koskeva raportointijärjestelmä,
- eri akkutyyppeiden kierrätystehokkuutta ja materiaalien talteenottoa koskevat vaatimukset,
- teollisuus- ja sähköajoneuvoakkujen hiilijalanjäljen ilmoittamista, luokitusta ja enimmäisarvoja koskevat vaatimukset,
- ei-ladattavien irtoakkujen sekä ladattavien teollisuusakkujen ja sähköajoneuvoakkujen suorituskykyä ja kestoja koskevat vaatimukset,
- teollisuus-, sähköajoneuvo- ja autonakkujen kierrätetyn sisällön lisääminen,
- laajennettua tuottajavastuuta koskevien velvoitteiden täsmentäminen,
- irtoakkujen irrotettavuutta ja vaihdettavuutta koskevat velvoitteet,
- luotettavien akkuja koskevien tietojen antaminen ja
- pakolliset hankintaketjun selvityspeeriaatteet (*due diligence-periaatteet*) teollisuus- ja sähköajoneuvoakkujen raaka-aineille.

3.2 Ehdotuksen yksityiskohtainen sisältö

Seuraavassa tarkastellaan keskeisiä ehdotuksia viittaamalla asetusehdotuksen asianomaiseen kohtaan.

Yleiset säännökset (1 luku)

Asetuksessa vahvistettaisiin kestävästä kehityksestä ja turvallisuudesta koskevat vaatimukset ja merkintä- ja tietovaatimukset akkujen markkinoille saattamiseksi sekä käytettyjen akkujen keräämistä, käsittelyä ja kierrätystä koskevat vaatimukset. Asetusta sovellettaisiin kaikkiin akkuihin mukaan lukien muihin tuotteisiin yhdistetyt tai lisätyt akut (1 artikla).

Asetus sisältäisi yli 50 määritelmää (2 artikla). Lisäksi sovellettaisiin eräitä jätedirektiivin³, markkinavalvonta-asetuksen⁴ ja sähkön sisämarkkinadirektiivin⁵ määritelmiä. Eräitä keskeisiä määritelmiä ovat:

- *Irtoakku* vastaisi paristo- ja akkudirektiivin kannettavan akun tai pariston määritelmää. Määritelmää kuitenkin täsmennettäisiin edellyttämällä irtoakulta alle viiden kilogramman painoa.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/98/EY jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1020 markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/944 sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta

- *Sähköajoneuvoakun* määritelmä olisi uusi. Sillä tarkoitettaisiin akkua, joka on erityisesti suunniteltu tieliikenteen sähkökäyttöisten ja hybridiajoneuvojen ajovoima-akuksi.
- *Autonakun* määritelmä säilyisi ennallaan. Sillä tarkoitettaisiin ajoneuvojen käynnistykseen, valaistukseen ja polttoaineen sytytykseen käytettäviä akkuja.
- *Teollisuusakulla* tarkoitettaisiin teollisiin käyttötarkoituksiin suunniteltuja akkuja ja kaikkia muita akkuja pois lukien irto-, sähköajoneuvo- ja autonakut.
- *Sisäisesti varastoiva akku* tarkoittaisi akkua, jossa ei ole ulkoisia laitteita energian varastoinniseksi.
- *Yleiskäyttöisillä irtoakuilla* viitattaisiin sellaisiin irtoakkuihin, joiden yleiset tyypit ovat 4,5 V (3R12), D, C, AA, AAA, AAAA, A23 ja 9 V (PP3).
- *Kiinteällä akkusähkövarastolla* tarkoitettaisiin ladattavaa sisäisesti varastoivaa teollisuusakkua, joka on suunniteltu erityisesti sähköenergian varastointiin ja toimittamiseen verkkoon riippumatta siitä, missä akkua käytetään ja kuka sitä käyttää.

Jäsenvaltioilla olisi velvollisuus nimetä yksi tai useampi toimivaltainen viranomainen vastamaan akkujen käyttöön loppuvaiheeseen liittyvistä kysymyksistä sekä tuottajien valvonnasta (5 artikla).

Kestävää kehitystä ja turvallisuutta koskevat vaatimukset (II luku)

Asetuksessa rajoitettaisiin vaarallisten aineiden, erityisesti elohopean ja kadmiumin, käyttöä akuissa (6 artikla ja liite I). Akut eivät pääsääntöisesti saisi sisältää yli 0,0005 painoprosenttia elohopeaa eivätkä irtoakut yli 0,002 painoprosenttia kadmiumia.

Asetuksessa vahvistettaisiin sähköajoneuvoakkujen ja ladattavien teollisuusakkujen hiilijalanjälkeä koskevat vaatimukset (7 artikla ja liite II). Ensivaiheessa vaadittaisiin hiilijalanjälki-ilmoitusta, joka otettaisiin käyttöön 1. heinäkuuta 2024. Seuraavaksi akut luokiteltaisiin hiilijalanjälkiluokkiin 1. tammikuuta 2026 alkaen. Viime vaiheessa 1. heinäkuuta 2027 alkaen vahvistettaisiin sitova elinkaarenaikainen enimmäishiilijalanjälki.

Kobolttia, lyijyä, litiumia tai nikkeliä aktiivimateriaalina sisältävien, sisäisesti varastoitavien teollisuus-, sähköajoneuvo- ja autonakkujen mukana tulisi olla 1. tammikuuta 2027 alkaen tekniset asiakirjat, joissa olisi tiedot jätteestä talteenotetun koboltin, lyijyn, litiumin tai nikkelin määrästä akkumallissa ja -erässä valmistuslaitoksittain (8 artikla). Näiden akkujen tulisi 1. tammikuuta 2030 alkaen sisältää vähintään seuraava osuus jätteestä talteenotettua materiaalia: koboltti 12 prosenttia, lyijy 85 prosenttia, litium 4 prosenttia ja nikkeli 4 prosenttia. Tammikuun 1. päivästä 2035 alkaen vastaavat vähimmäisosuudet olisivat: koboltti 20 prosenttia, litium 10 prosenttia ja nikkeli 12 prosenttia. Lyijyn vähimmäisosuus pysyisi 85 prosentissa.

Asetuksen mukaan yleiskäyttöisiä irtoakkuja voitaisiin 1. tammikuuta 2026 alkaen saattaa markkinoille vain, jos noudatettaisiin niiden sähkökemialliselle suorituskyvyille ja kestolle asetettuja vaatimuksia (9 artikla ja liite III). Komissio arvioisi 31. joulukuuta 2030 mennessä ei-ladattavien yleiskäyttöisten irtoakkujen asteittaiseen käytöstä poistamiseen tähtäävien toimenpiteiden toteutettavuutta.

Asetuksessa säädettäisiin sisäisesti varastoitavien ladattavien teollisuusakkujen ja sähköajoneuvoakkujen sähkökemiallisen suorituskyvyn ja keston tietovaatimuksista sekä 1. tammikuuta 2026 noudatettavista ladattavien teollisuusakkujen sähkökemiallisen suorituskyvyn ja keston vähimmäisarvoista (10 artikla ja liite IV).

Asetus edellyttäisi, että valmistajien olisi suunniteltava irtoakuilla varustetut laitteet siten, että loppukäyttäjä tai riippumattomat toimijat voisivat helposti irrottaa ja vaihtaa käytetyt akut (11

artikla). Asetus edellyttäisi myös, että kiinteiden akkusähkövarastojen tulisi olla turvallisia tavanomaisen toiminnan ja käytön aikana (12 artikla ja liite V).

Merkintä- ja tietovaatimukset (III luku)

Asetus edellyttäisi, että akut olisi 1. tammikuuta 2027 alkaen merkittävä siten, että niistä kävisi ilmi akkuja ja niiden pääasiallisia ominaisuuksia koskevat tiedot (13 artikla ja liite VI). Akun tai akun pakkauksen merkinnöissä olisi ilmoitettava myös käyttöikä, latauskapasiteetti, erilliskeräysvaatimus, vaaralliset aineet ja turvallisuusriskit. Akkuun painettavasta tai kaiverrettavasta QR-koodista olisi oltava pääsy akun tietoihin.

Asetuksen mukaan ladattavissa teollisuusakuissa ja sähköajoneuvoakuissa tulisi olla digitaalinen akunhallintajärjestelmä, joka tallentaisi akkujen toimintakunnon ja odotetun käyttöiän määrittämiseksi tarvittavat tiedot (14 artikla ja liite VII). Akun laillisesti ostaneella taikka tämän puolesta toimivalla kolmannella osapuolella olisi milloin tahansa oltava pääsy järjestelmän tietoihin.

Akkujen vaatimustenmukaisuus (IV luku) ja vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten ilmoittaminen (luku V)

Asetuksen säännöt akkujen vaatimustenmukaisuuden arvioinnista koostuisivat enimmäkseen vakiosäännöksistä. Asetuksessa säädettäisiin kahdesta eri arviointimenettelystä, jotka riippuisivat arvioinnin kohteena olevista tuotevaatimuksista (17 artikla ja liite VIII). Asetuksessa säädettäisiin myös EU-vaatimustenmukaisuusvakuutuksesta, jossa ilmoitettaisiin, että asetuksen kestävyys-, turvallisuus- ja merkintävaatimusten täyttyminen on osoitettu (18 artikla ja liite IX). Myös säännökset vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten ilmoittamisesta koostuisivat enimmäkseen vakiosäännöksistä. Joitakin säännöksiä olisi muutettu ilmoitettujen laitosten riippumattomuuden lujittamiseksi (25, 27 ja 28 artikla).

Muut kuin VII luvussa tarkoitetut talouden toimijoiden velvollisuudet (VI luku)

Luvussa vahvistettaisiin talouden toimijoiden velvollisuudet. Säännökset olisivat vakiomuotoisia. Asetuksessa edellytettäisiin, että sisämarkkinoille saatettaville ladattaville teollisuusakuille ja sähköajoneuvoakuille vahvistettaisiin hankintaketjun selvityspäätteet (*due diligence -päätteet*) (39 artikla ja liite X).

Akkujen käsittely elinkaaren päättyessä (VII luku)

Luvun säännöksillä korvattaisiin vastaavat paristo- ja akkudirektiivin säännökset. Luvun säännökset tulisivat voimaan 1. heinäkuuta 2023, jolloin myös paristo- ja akkudirektiivi ehdotetaan kumottavaksi.

Jäsenvaltioilla olisi velvollisuus perustaa toimivaltaisen viranomaisen hallinnoima tuottajarekisteri, johon tuottajien olisi rekisteröidyttävä (46 artikla) Toimivaltaisen viranomaisen tulisi tehdä rekisteröintipäätös kuuden viikon kuluessa kaikki tarvittavat tiedot sisältävän hakemuksen vastaanottamisesta.

Akkujen tuottajille asetettaisiin laajennettu tuottajavastuu akuista, jotka ne saattavat ensimmäistä kertaa markkinoille jäsenvaltion alueella (47 artikla). Tuottajat voisivat huolehtia velvoitteistaan kollektiivisesti tuottajayhteisön kautta. Tuottajavastuuseen sisältyisi velvollisuus rahoittaa ja järjestää käytettyjen akkujen erilliskeräys ja käsittely, raportointi toimivaltaiselle viranomaiselle, akkujen erilliskeräyksen edistäminen sekä tiedonantovelvollisuus akuista. Jättedirektiivin⁶ tuottajavastuusäännöksiä ei sovellettaisi akkuihin.

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/98/EY jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta.

Tuottajien olisi varmistettava kaikkien käytettyjen irtoakkujen keräys (48 artikla). Tuottajien tulisi perustaa loppukäyttäjälle maksuton keräyspisteiden verkosto sekä huolehtia tarvittavista keräys- ja kuljetusjärjestelyistä. Tuottajien olisi saavutettava asetuksessa säädetty keräystavoitteet (45 prosenttia vuonna 2023, 65 prosenttia vuonna 2025 ja 70 prosenttia vuonna 2030). Myös autonakkujen, teollisuusakkujen ja sähköajoneuvoakkujen tuottajien olisi järjestettävä kaikkien tällaisten akkujen keräys (49 artikla). Keräyksen tulisi olla maksuton eikä loppukäyttäjää saisi velvoittaa ostamaan uutta akkua. Tuottajan olisi tarjouduttava ottamaan käytetyt akut takaisin loppukäyttäjiltä tai helppopääsyisistä keräyspisteistä.

Akkujen jakelijoilla olisi velvollisuus ottaa käytetyt akut takaisin loppukäyttäjältä maksutta niiden kemiallisesta koostumuksesta tai alkuperästä riippumatta ja ilman uuden akun ostovelvoitetta (50 artikla). Vastaanotetut akut olisi luovutettava tuottajille tai muille jätehuoltotoimijoille käsittelyä ja kierrätystä varten. Jätteenkäsittelylaitosten olisi niin ikään luovutettava romuajoneuvojen ja sähkö- ja elektroniikkalaiteromun käsittelystä peräisin olevat käytetyt akut asianomaisten akkujen tuottajille tai jätehuoltotoimijoille niiden käsittelyä ja kierrätystä varten (52 artikla). Vastaavantyyppinen luovutusvelvollisuus olisi säädetty myös jätehuoltoviranomaisille (53 artikla) sekä käytettyjen irtoakkujen vapaaehtoisille keräyspisteille (54 artikla).

Jäsenvaltioiden olisi saavutettava asetuksessa vahvistetut käytettyjen irtoakkujen keräysasteet (55 artikla). Keräysasteet nousisivat asteittain siten, että käytetyistä irtoakuista tulisi kerätä vuoden 2025 loppuun mennessä 65 prosenttia ja vuoden 2030 loppuun mennessä 70 prosenttia.

Kerättyjä akkuja ei saisi polttaa eikä sijoittaa kaatopaikalle (56 artikla ja liite XII). Asetus myös edellyttäisi, että kaikki kerätyt käytetyt akut tulisi kierrättää ja että kierrätysprosesseissa olisi saavutettava asetuksessa säädetty vähimmäiskierrätystehokkuudet lyijyakuille, nikkeli-kadmiumakuille, litiumakuille sekä muille akuille (57 artikla ja liite XII).

Tuottajien olisi annettava teollisuus- ja sähköajoneuvoakkujen käyttötarkoituksen muuttamisesta huolehtiville toimijoille pääsy akunhallintajärjestelmään akun toimintakunnon määrittämistä varten (59 artikla). Näiden toimijoiden olisi varmistettava, että akkujen ja niiden osien tarkastus, suorituskvyn testaus, pakkaaminen ja siirto suoritettaisiin asianmukaisia laadunvalvonta- ja turvallisuusohjeita noudattaen. Niiden olisi myös varmistettava, että käyttötarkoitukseltaan muutettu tai uudelleenvalmistettu akku olisi markkinoille saatettaessa asetuksen sekä muun sovellettavan lainsäädännön ja teknisten vaatimusten mukainen.

Tuottajien tulisi ilmoittaa toimivaltaiselle viranomaiselle vuosittain tiedot markkinoille saatettujen akkujen sekä kerättyjen ja käsiteltäväksi tai kierrätettäväksi toimitettujen käytettyjen akkujen määristä. Käytettyjen akkujen käsittelijöiden olisi puolestaan ilmoitettava vuosittain käsittelyä ja kierrätystä varten vastaanotettujen akkujen määrä, kierrätettävien käytettyjen akkujen määrä sekä tiedot käytettyjen akkujen kierrätystehokkuuksista ja talteen otetun materiaalin osuuksista (61 artikla). Jäsenvaltiot ilmoittaisivat komissiolle vuosittain akkutyypin ja -kemian mukaan eritellyt tiedot jäsenvaltion alueella ensimmäistä kertaa jakeluun tai käyttöön toimitettujen akkujen määrästä, kerättyjen akkujen määrästä ja saavutetuista kierrätysasteista sekä siitä, onko asetuksen mukaiset kierrätystehokkuudet ja talteenotetun materiaalin osuudet saavutettu (62 artikla).

Sähköinen tiedonvaihto (VIII luku)

Komission tulisi perustaa 1. tammikuuta 2026 mennessä sähköinen tiedonvaihtojärjestelmä, joka sisältäisi tiedot sisäisesti varastoivista ladattavista teollisuusakuista ja sähköajoneuvoakuista (64 artikla ja liite XIII). Järjestelmän tietoja pitäisi voida lajitella ja niistä tulisi voida tehdä hakuja, minkä lisäksi siihen tulisi voida syöttää tietoja koneellisesti luettavassa muodossa. Komissio julkaisisi järjestelmässä tietyt 62 artiklassa tarkoitetut raportointitiedot.

Jokaisesta yksittäisestä markkinoille saatetusta teollisuus- ja sähköajoneuvoakusta olisi 1. tammikuuta 2026 mennessä oltava käytössä sähköinen tietue eli akkupassi (65 artikla). Akkupassin tulisi olla yksilöllinen kullekin akulle, ja sillä tulisi olla yksilöllinen tunnistus. Akkupassin avulla olisi päästävä kunkin akkutyypin ja -mallin sähköiseen tiedonvaihtojärjestelmään tallennettuihin perustietoihin.

Unionin markkinavalvonta, unionin markkinoille tuleville akuille tehtävät tarkastukset sekä unionin suojamenettelyt (IX luku)

Luvussa vahvistettaisiin markkinavalvontaa koskevat vakiosäännökset (66–69 artikla). Markkinavalvontaviranomaisilla olisi asetuksen nojalla oikeus vaatia talouden toimijoita ryhtymään korjaaviin toimiin, jos akku ei olisi vaatimustenmukainen tai talouden toimija rikkoisi sisämarkkina-, kestävyys-, turvallisuus- tai merkintäsäännöksiä taikka hankintaketjun selvityspäätöksiä johtuvaa velvoitetta.

Ympäristöä säästävät julkiset hankinnat, menettely vaarallisia aineita koskevien rajoitusten muuttamiseksi ja komission suorittama hankintaketjun selvitysjärjestelyjen tunnustaminen (X luku)

Asetus edellyttäisi, että hankintaviranomaisten ja hankintayksikköjen olisi akkuja tai akuilla varustettuja tuotteita hankkiessaan otettava huomioon akkujen elinkaarenaikaiset ympäristövaikutukset, jotta tällaiset vaikutukset voitaisiin pitää mahdollisimman vähäisinä (70 artikla). Asetus sisältäisi myös menettelyn vaarallisten aineiden rajoitusten muuttamiseksi (71 artikla). Hallitukset, toimialajärjestöt ja etujärjestöjen ryhmittymät, jotka kehittävät ja valvovat hankintaketjun selvitysjärjestelyjä, voisivat esittää komissiolle hakemuksen järjestelyjen tunnustamisesta (72 artikla). Komissio voisi täytäntöönpanosäädöksellä tunnustaa järjestelmän vastaavuuden asetuksen vaatimusten kanssa.

Asetuksen voimaantulo

Asetusta sovellettaisiin 1 päivästä tammikuuta 2022. Edellä kuvatuin tavoin useiden keskeisten velvoitteiden soveltaminen alkaisi kuitenkin porrastetusti vasta myöhemmin ja sijoittuen useammalle vuodelle.

Toimivallan siirto komissiolle

Asetuksessa komissiolle ehdotetaan hyvin laajaa toimivallan siirtoa.

Valta hyväksyä delegoituja säädöksiä ehdotetaan siirrettäväksi viiden vuoden ajaksi asetuksen voimaantulopäivästä seuraavissa asioissa: vaarallisia aineita koskevien rajoitusten muuttaminen (6 artiklan 2 kohta), menetelmä akun kokonaishiilijalanjäljen laskemiseksi, hiilijalanjälki-luokkien vahvistaminen ja elinkaarenaikaisen enimmäishiilijalanjäljen määrittely (7 artiklan 1–3 kohta), akkujen kierrätetyn sisällön vähimmäisosuudet (8 artiklan 4 kohta), sähkökemiallisen suorituskyvyn ja keston muuttujien vähimmäisarvot yleiskäyttöisille irtoakkuille (9 artiklan 2 kohta) ja sisäisesti varastoituille ladattaville teollisuusakkuille (10 artiklan 3 kohta), liitteen V (12 artiklan 2 kohta), liitteen VIII (17 artiklan 4 kohta) ja liitteen X muuttaminen sekä hankintaketjun selvityspäätöksiä koskevien velvoitteiden muuttaminen (39 artiklan 8 kohta), irtoakkujen keräysasteen laskentamenetelmän muuttaminen (55 artiklan 4 kohta), käytettyjen akkujen käsittely- ja kierrätysvaatimusten muuttaminen (56 artiklan 4 kohta), talteenotetun materiaalin vähimmäisosuuksien muuttaminen (57 artiklan 6 kohta), perusteet vastaavien olosuhteiden arvioimiseksi unionin ulkopuolelle tapahtuvalle käytettyjen akkujen käsittelylle (58 artiklan 3 kohta) ja pakolliset vähimmäiskriteerit tai –tavoitteet ympäristöä säästäville julkisille hankinnoille (70 artiklan 2 kohta).

Asetuksessa säädettäisiin lisäksi täytäntöönpanovallan siirrosta komissiolle eli komitologiame-nettelystä. Komissiota avustaisi jätedirektiivillä perustettu komitea. Täytäntöönpanosäädökset

hyväksyttäisiin tarkastelumenettelyä noudattaen esimerkiksi hiilijalanjälki-ilmoituksen ja hiilijalanjälkiluokkaa koskevan ilmoituksen muodosta (7 artiklan 1 ja 2 kohta), akkujen kierrätetyn sisällön laskenta- ja todentamismenettelystä (8 artiklan 1 kohta) sekä sähköisen tietojenvaihtojärjestelmän arkkitehtuurista ja tietojen käsittelystä ja ilmoittamisen muodosta (64 artiklan 5 kohta). Neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen hyväksyttäisiin täytäntöönpanosäädös, jossa komissio pyytäisi ilmoittamisesta vastaavaa viranomaista toteuttamaan tarvittavat korjaavat toimet tilanteessa, jossa ilmoitettu laitos ei täyttäisi sille asetettuja vaatimuksia (32 artiklan 4 kohta). Lisäksi komissio hyväksyisi välittömästi sovellettavan täytäntöönpanosäädöksen asianmukaisesti perustelluissa erittäin kiireellisissä tapauksissa koskien toimenpiteitä sellaisille vaatimustenmukaisille akuille, jotka aiheuttavat riskin ihmisten terveydelle ja turvallisuudelle ja omaisuudelle tai ympäristölle (68 artiklan 6 kohta).

4 Ehdotuksen oikeusperusta ja suhde suhteellisuus- ja toissijaisuusperiaatteisiin

Ehdotuksen oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 114 artikla (sisämarkkinat). Asetus hyväksyttäisiin tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen. Valtioneuvoston alustavan tarkastelun perusteella komission ehdottama oikeusperusta (SEUT 114 artikla (sisämarkkinat)) on asianmukainen. Valtioneuvosto pitää hyödyllisenä sitä, että ehdotetusta oikeusperustasta saataisiin neuvoston oikeuspalvelun lausunto.

Komission mukaan ehdotus olisi toissijaisuusperiaatteen mukainen, sillä akkujen elinkaaren kattavista yhteisistä vaatimuksista saataisiin selvää lisäarvoa. Ilman yhteisiä sääntöjä kansallisen tason toimet johtaisivat eroihin talouden toimijoihin sovellettavissa vaatimuksissa. Kestävän akkuarvoketjun kehittäminen edellyttää mittakaavaetuja, joita kansalliset taloudet eivät voisi yksinomaan tarjota. Tarvitaan yhdenmukaisesti ja moitteettomasti toimivat sisämarkkinat. Yhteisiä sääntöjä tarvittaisiin myös kiertotalouteen siirtymiseksi. Tarvittavan toiminnan laajuuden vuoksi tavoitteisiin päästäisiin parhaiten unionin tasolla.

Komission mukaan ehdotus olisi suhteellisuusperiaatteen mukainen, sillä ehdotetuilla toimenpiteillä ei ylitettäisi sitä, mikä olisi tarpeen sääntelyvarmuuden takaamiseksi, jotta voitaisiin kannustaa laajamittaisiin kiertotalousinvestointeihin ja varmistaa ihmisten terveyden ja ympäristön suojelun korkea taso. Kyse olisi asteittaisesta muutoksesta verrattuna voimassa olevaan paristo- ja akkudirektiiviin. Arvoketjun varhaisemmissa vaiheissa muutokset koskisivat enimmäkseen EU:n markkinoille saatettavien akkujen tieto- ja perusvaatimuksia. Ehdotukseen sisältyisi tavoitetason ja vaatimusten asteittainen nostaminen useilla osa-alueilla, mikä olisi parhaiten linjassa suhteellisuusperiaatteen kanssa.

Valtioneuvosto pitää ehdotusta toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen mukaisena. Tasapuolisten toimintaolosuhteiden luominen kaikille akkuarvoketjun toimijoille edellyttää unionin tasoisia toimia eikä asetuksen tavoitteita saavutettaisi kansallisella sääntelyllä. Lisäksi akkujen kierrätystä ja muuta jätehuoltoa käsitellään jo nykyisin kattavasti EU-lainsäädännössä. Ehdotus ei ylitä sitä mikä olisi tarpeen sääntelyvarmuuden ja yhdenmukaisesti toimivien sisämarkkinoiden luomiseksi.

5 Ehdotuksen vaikutukset

Ehdotus sekä edistää EU:n nykyisiä tavoitteita raaka-aineiden ja jätteiden hallinnassa ja kiertotaloudessa että parantaa akkuihin, paristoihin ja niiden raaka-aineisiin liittyvien sisämarkkinoiden toimintaa.

Vaikutukset raportoidaan kolmiosaisessa vaikutusarviossa (SWD(2020)335 final (osat 1–3) sekä tiivistelmässä SWD(2020) 334 final). Komission vaikutusarviointi painottuu EU:n tasolle. Osana asetuksen valmistelua on järjestetty useita kirjallisia ja suullisia kuulemistilaisuuksia.

Vaikutusarvioinnin yhtenä lähtökohtana ovat Maailman talousfoorumin ja Global Batteries Alliance -yhteenliittymän luvut, joiden mukaan akkujen kysyntä tulee 14-kertaistumaan vuodesta 2018 vuoteen 2030. Pääsyy kysynnän kasvuun on liikenteen sähköistyminen.

Jotta kasvu olisi ylipäättään hallittavissa, voimassaolevaa paristo- ja akkudirektiiviä on laajennettava kattamaan akkujen koko elinkaari. Tämän katsotaan samalla parantavan myös EU-maiden kilpailukykyä Aasian hallitsemilla akkumarkkinoilla ja on siten varsinkin kaikkien akkuteollisuuden panostavien EU-maiden etu.

Akkusetusuudistuksen on määrä parantaa myynnissä olevien kertakäyttöparistojen laatua, kaikenlaisten paristojen ja akkujen keräystä ja kierrätystä sekä niissä olevien arvokkaiden materiaalien talteenottoa ja uudelleenkäyttöä. Kasvat kierrätettävät materiaalmäärät pakottaisivat myös uusien kierrätysteknologioiden kehittämiseen, mikä vähentäisi yksikkökustannuksia ja vähentäisi kierrätyksen työturvallisuus-, työterveys- ja ympäristöriskejä.

Myös kuluttajien katsotaan hyötyvän, koska heidän mahdollisuutensa tarkan tuotetiedon saamiseen kasvaa. Valmistajien kannalta etuna on sellaisten ennustettavien kasvumarkkinoiden syntyminen, jotka palkitsevat innovaatioista ja kestävästä toimintatavoista, esimerkiksi alhaisista valmistuksen aikaisista kasvihuonekaasupäästöistä.

5.1 Lainsäädännölliset vaikutukset

Ehdotettu asetusta on suoraan sovellettava eikä siten pääsääntöisesti edellytä kansallista täytäntöönpanoa. Kuitenkin muutoksia tarvittaisiin ainakin jätelain (646/2011) toimivaltaisia viranomaisia ja seuraamuksia koskeviin säännöksiin. Lisäksi erityisesti jätelain paristojen ja akkujen tuottajavastuuta koskevia säännöksiä sekä paristoista ja akuista annetun valtioneuvoston asetuksen (520/2014) säännöksiä joudutaan mahdollisesti muuttamaan tai kumoamaan.

5.2 Taloudelliset vaikutukset

Asetusehdotuksessa on arvioitu sekä hallinnollisia kuluja että kierrätysmateriaalien tehostuneen keruun rahallisia hyötyjä. Komission mukaan kokonaisvaikutuksia on vaikea esittää, koska toimenpiteet ovat hyvin eri tyypisiä ja niiden kustannusrakenne vaihtelee paljon. Vuoden 2025 jälkeen EU-toimijoiden ulottuvilla olevan globaalin akkumarkkinan kooksi arvioidaan jopa 250 miljardia euroa vuodessa. Tähän markkinaan vastaaminen kestävästi aiheuttaa väistämättä myös kustannuksia.

Vaikutusarviointiraportin mukaan kannettavien pienakkujen ja paristojen keräysvelvoitteen lisääminen maksaa jokaista EU-kansalaista kohti 1,24-1,43 € vuodessa. Raportissa arvioidaan, että kierrätyksen tehostuessa suurtuotannon etujen ja uusien teknologioiden avulla materiaalien kierrätyskulut putoavat nykyisestä haarukasta (2290-3730 €/tonni) reiluun kolmasosaan vuoteen 2035 mennessä (860-1300 €/tonni). Talteen otetuista materiaaleista esitetään tuottoarvioita, jotka esimerkiksi litiumille kasvavat nykyisistä noin 23 miljoonasta 497 miljoonaan euroon vuonna 2035 ja nyt jo hyvin talteen saatavalle lyijylle ovat noin 32 miljoonaa € vuodessa. Kierrätys- ja talteenottoeellisuuden arvioidaan työllistävän noin 8000 ihmistä lisää vuosikymmenen loppuun mennessä.

Komissio arvioi, että järjestelmien muuttaminen uusien vaatimusten mukaisiksi maksaa kerta-luonteisina kuluina kaikille yrityksille yhteensä puolesta kolmeen miljoonaan. Lisäksi komissi-olle itselleen tulee kuluja järjestelmämuutoksista. Kokonaiskustannusten arvioidaan olevan eri EU:n virastoille ja hallinnollisille osastoille noin 22 miljoonaa euroa yhteensä vuosina 2021-29.

Kansallisen tason vaikutuksia on tässä vaiheessa vaikea arvioida, sillä asetus muuttanee suoma-laista tuottajavastuujärjestelmää ja sen hallinnointia. Suomalaisten tuottajayhteisöjen ensim-mäisten kommenttien perusteella on kuitenkin varauduttava lisäkustannuksiin. Esimerkiksi ko-mission arvion mukaan kannettaville paristoille ja akuille asetettavan 65 % keräysastevaatimuk-sen täyttäminen aiheuttaisi vuonna 2025 jopa n. 1,09 € kustannukset henkeä kohden, mikä tar-koittaisi lähes 6 miljoonaa euron kustannuksia Suomessa. Tämä on yli 3,5-kertainen määrä verrattuna nykytasoon.

Yrityksille arvioidaan koituvan suurimmat kustannukset selvilläolovelvoitteen (*due diligence*) toteuttamisesta. Tämän työn kokonaiskustannukseksi arvioidaan 2-20 miljoonaa euroa vuo-dessa. Tämä kuitenkin tukee akkujen raaka-ainevirtojen kestävyys-huomioimista akkutuo-tannossa ja tuo siten kilpailuetua niille maille ja yrityksille, joilla tuotantoketju on läpinäkyvä ja kunnossa.

5.3 Hallinnolliset vaikutukset

Ehdotus vaatisi kansallisella tasolla alkuvaiheessa järjestelmämuutoksia, jotka lisäävät sekä yri-tysten että viranomaisten hallinnollista taakkaa. Komissio arvioi jäsenmaiden hallinnon työtaa-kan lisääntyvän korkeintaan muutamalla henkilötyövuodella. Sekä EU-tasolla että paikallista-solla tulee myös tiedotuskuluja uusista käytännöistä ja lisätyistä keräysvaatimuksista. Näiden vaatima työ määrä riippuu muutosten lopullisesta sisällöstä.

5.4 Ympäristövaikutukset

Akkujen suurimmat haitat ovat niiden valmistuksen hiilijalanjälki, akkumateriaalien haitalli-suus ympäristölle ja ihmisten terveydelle ja valtavasti kasvavan tuotannon tarvitsema raaka-ainemäärä, jonka hankkiminen aiheuttaa saasteongelmia ja elinympäristöjen tuhoutumista. Ase-tusluonnoksessa ehdotetaan EU:n kemikaalivirastolle (ECHA) entistä laajempaa tehtävää akku-jen elinkaaren haitallisten aineiden hallinnassa.

Osa akkujen raaka-aineista on EU:n kriittisiksi luokittelemia (esimerkiksi koboltti), osa tavan-omaisempia (esimerkiksi muovi ja rauta). Silti vuoden 2018 tilastojen mukaan EU:n alueella akuissa käytettävistä materiaaleista vain 12 % alumiinista, 22 % koboltista, 8 % mangaanista ja 16 % nikkelistä oli kierrätettyä. EU:n hyvin perustellut yleiset ympäristöpoliittiset tavoitteetkin edellyttäisivät akkujen haitallisten materiaalien entistä parempaa hallintaa ja jätemäärien pie-nentämistä.

Vaikutusarvioinnissa luetellaan useita numeerisia ympäristöhyötyjä. Esimerkiksi kannettavien pienakkujen korkeammat keräysprosentit lisääisivät talteen otettujen akkujen määrää jopa 43 000 tonnia vuonna 2025. Tämän rahallinen lisäarvo olisi 90 miljoonaa euroa ja kasvihuonekaa-susäästö noin 50 % perustasoon nähden. Akkuasetus edistäisikin monia sellaisia tavoitteita ja loisi niihin soppivia uusia toimenpiteitä (esimerkiksi teollisuus- ja sähköautoakkujen akku-passi), joilla akkujen elinkaaren haitallisia ympäristövaikutuksia saataisiin vähennettyä. Lisäksi se edistäisi kiertotaloustavoitteita laajemminkin.

6 Ehdotuksen suhde perustuslakiin sekä perus- ja ihmisoikeuksiin

Asetusehdotus toteuttaa osaltaan perustuslain (731/1999) 20 §:ssä tarkoitettua ympäristöperusoikeutta ja jokaisen oikeutta terveelliseen ympäristöön asettaessaan akkujen kestäväää valmistusta, käyttöä ja jätehuoltoa koskevat vaatimukset.

7 Ahvenanmaan toimivalta

Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 18 §:n 10 kohdan mukaan luonnon- ja ympäristönsuojelua koskevat asiat kuuluvat Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan. Tämä käsittää myös esimerkiksi käytettyjen akkujen jätehuoltoa ja tuottajavastuuta koskevan sääntelyn.

8 Ehdotuksen käsittely Euroopan unionin toimielimissä ja muiden jäsenvaltioiden kannat

Asetusehdotus esiteltiin neuvoston ympäristötyöryhmässä 14. joulukuuta 2020 ja ympäristöneuvostossa 17. joulukuuta 2020. Käsittely työryhmässä jatkettiin 7. tammikuuta 2021. Komissio pitää asiaa kiireellisenä ja toivoo, että asetus saataisiin hyväksytyä tämän vuoden aikana. Neuvoston puheenjohtajamaa Portugalin tavoite on käsitellä ehdotusta mahdollisimman pitkälle omalla kaudellaan. Ympäristöneuvoston on tarkoitus käydä näkemysten vaihto 18. maaliskuuta ja 21. kesäkuuta tavoitteena on yleisnäkemys tai edistymisraportti. Euroopan parlamentti ei ole vielä nimennyt raporttoijaa.

9 Ehdotuksen kansallinen käsittely

Ehdotus nivoutuu työ- ja elinkeinoministeriön johdolla tehtyyn kansalliseen akkustrategiatyöhön, jonka loppuraportti luovutetaan elinkeinoministerille viikolla 4. Strategiaa on laatinut laajapohjainen ryhmä, johon on osallistunut useita sidosryhmien asiantuntijoita. Ryhmän jäsenille on järjestetty epävirallinen kuulemistilaisuus, jonka lisäksi kommentteja on pyydetty myös ryhmän ulkopuolisilta tahoilta. Akkuasetustyötä varten on kutsuttu koolle myös keskeisten viranomaistahojen epävirallinen yhteistyöryhmä.

Kirjelmäluonnos on käsitelty EU-asioiden komitean alaisten ympäristöjaoston ja kilpailukykyjaoston kirjallisissa menettelyssä sekä EU-ministerivaliokunnassa 29. tammikuuta 2021.

10 Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto pitää asetusehdotusta yleisesti ottaen hyvänä ja kannatettavana. Ehdotus muodostaa kokonaisuuden, jolla edistetään kunnianhimoisesti kestäväää eurooppalaista akkuteollisuutta koko arvoketjussa ja turvataan samalla ympäristön- ja terveydensuojelun korkea taso. Ehdotuksella luodaan ennakoitava sääntely-ympäristö akkujen koko elinkaaren ajalle. Korkean ympäristönsuojelun tason tarjoava harmonisoitu sääntely edistää myös suomalaisen akkuteollisuuden kilpailuasemaa EU:ssa. Jatkovalmistelussa olisi hyvä kiinnittää erityistä huomiota akkujen kestävyys- ja ympäristövaikutuksiin sekä EU:n vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden toteutumiseen. Samoin olisi hyvä luoda mekanismeja, joilla varmistetaan vastuullisen eurooppalaisen raaka-ainetuotannon ja jalostuksen kilpailuetu.

Valtioneuvosto kannattaa asetuksessa ehdotettua akkujen luokittelua irtto-, sähköajoneuvo-, teollisuus- ja autonakkuihin. Tämä selkiyttäisi nykyistä tilannetta ja vastaisi akkujen teknologiassa kehityksessä tapahtuneita muutoksia. Valtioneuvosto kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että myös uusilla luokitusperusteilla saattaa nousta esiin akkujen luokitusta koskevia rajanvetotilanteita (esimerkiksi sähköajoneuvoakut), minkä vuoksi luokituksesta ja sen perusteista

olisi hyvä saada riittävästi esimerkkejä (esimerkiksi EU:n yhteinen tietokanta tai päivittyvä lista eri luokkiin kuuluvista akkutyypeistä). Tämä on erityisen tärkeää sen vuoksi, että akkujen oikea luokitus on luotettavien ja vertailukelpoisten tilastojen pohjana sekä akuille asetettavien keräys- ja muiden tavoitteiden perustana.

Valtioneuvosto kiinnittää huomiota asetusehdotuksessa olevien määritelmien (2 artikla) keskinäisiin suhteisiin sekä niiden suhteeseen unionin muussa lainsäädännössä käytettyihin määritelmiin. Erityisesti akkujen uusiokäyttöön liittyvät määritelmät kaipaavat täsmentämistä, jotta olisi selvää, miltä osin kyse on jätteenkäsittelytoiminnasta ja miltä osin tuotteiden uudelleenkäytöstä. Käytettyjen määritelmien olisi myös hyvä olla yksiselitteisiä ja johdonmukaisia sekä mahdollisimman pitkälle yhteneviä ja ristiriidattomia muun EU:n lainsäädännön kanssa, jotta vältetään erilaisista merkitysisällöistä mahdollisesti aiheutuvat tulkintaepäselvyydet.

Valtioneuvosto pitää yleisesti ottaen kannatettavana teollisuus-, sähköajoneuvo- ja autonakuille ehdotettuja vaatimuksia kierrätetyn sisällön vähimmäisosuuksista (8 artikla) sekä akkujen kierrätyksen kehittämistä. Valtioneuvosto kiinnittää kuitenkin huomiota akkuteknologioiden kehittymiseen ja akkujen mahdolliseen materiaalikoostumuksen muuttumiseen, joiden vuoksi voi olla hankalaa ennakoita, minkä materiaalien kierrätys on mahdollista ja missä ilmenee ongelmia kierrätysraaka-aineiden saatavuudessa. Pulaa raaka-aineista voi tulla myös, jos akkujen elinkaarta jatketaan ja niitä siirrytään suuressa määrin uusiokäyttöön.

Valtioneuvosto kiinnittää huomiota lisäksi siihen, ettei ole olemassa keinoja akkujen kierrätetyn materiaalisuuden luotettavaksi todentamiseksi. Valtioneuvosto katsoo, että tarkastelu kannattaisi keskittää materiaaleihin, jotka ovat ympäristö- tai taloudellisesta näkökulmasta sekä materiaalien saatavuuden turvaamisen kannalta keskeisiä.

Valtioneuvosto pitää perusteltuna, että asetusehdotuksen akkujen turvallisuutta koskevat vaatimukset ulotettaisiin laajemmin koskemaan eri tyyppisiä akkuja. Ehdotuksessa nimenomaisia turvallisuusvaatimuksia on asetettu kiinteille akkusähkövarastoille (12 artikla). Vastaavanlaisia vaatimuksia voisi kuitenkin asettaa myös muille akuille ja turvallisuuskäsitteet voisi ottaa kattavasti huomioon akkujen elinkaaren kaikissa vaiheissa, käytettyjen akkujen vastaanoton ja kuljetusten järjestäminen mukaan lukien.

Valtioneuvosto kannattaa akuille ehdotettuja merkintävaatimuksia (13 artikla), mutta katsoo, että pakollisten merkintävaatimusten olisi hyvä sisältää myös tiedot akkujen painosta sekä kemiallisesta koostumuksesta kennotasolla. Tämä olisi tarpeen, sillä markkinoille saatettavia tuotteita raportoivilla tahoilla ei ole aina käytössään esimerkiksi laitteiden sisältämien akkujen yksikkökohtaista painotietoa. Tieto akun painosta helpottaisi myös käytöstä poistettujen akkujen lajittelutyötä, sillä paino ei ole aina helposti päällepäin pääteltävissä. Lisäksi teollisuus- ja sähköajoneuvoakkujen korjaustoiminnan yhteydessä syntyy tulevaisuudessa uudelleenkonnutuksen kautta merkittävä määrä akkujätettä, joka ulkoisilta ominaisuuksiltaan sopii irtoakkujen keräysjärjestelmään, mutta josta ei ole maksettu siihen maksuja.

Valtioneuvosto pitää perusteltuna asetusehdotuksen tuottajavastuuta koskevia säännöksiä (VII luku), mutta kiinnittää huomiota niiden merkittäviin vaikutuksiin akkujen tuottajavastuun täytäntöönpanossa Suomessa. Merkittäviä vaikutuksia on muun muassa sillä, että teollisuus-, sähköajoneuvo- ja autonakkujen tuottajien tulee jatkossa järjestää kaikkien tällaisten akkujen vastaanotto (49 artikla). Myös jakelijoiden vastaanottovelvoite laajenee kattamaan kaikki akkutyypit (50 artikla), kun se on tähän saakka koskenut vain irtoakkuja.

Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että riittävien valvontaresurssien ohella tuottajavastuun tehokkaan ja tasapuolisen täytäntöönpanon varmistamiseksi käytössä olisi myös muita keinoja. Tällaisia voisivat olla esimerkiksi tuottajalle asetettava velvoite osoittaa jakelijalle tuottajavastuovelvoitteiden täyttäminen taikka jakelijoille ehdotettu velvoite varmistaa ennen akun markkinoille saattamista, että tuottaja on rekisteröitynyt tuottajarekisteriin (42 artikla) sekä vastaavan velvollisuuden asettaminen hankintaviranomaisille- ja yksiköille niiden tehdessä akkuja koskevia hankintoja. Valtioneuvosto kannattaa jäsenvaltioille ehdotettua velvoitetta perustaa tuottajarekisteri (46 artikla), jotta voidaan seurata tuottajien tuottajavastuovelvoitteiden noudattamista. Valtioneuvosto pitää myös perusteltuna tuottajavastuun ulottamista koskemaan akkujen etämyyntiä, mutta kiinnittää huomiota siihen, että etämyyntiin puuttuminen edellyttää aktiivisen valvonnan ohella uusia kansainvälisen ja EU-tason ratkaisuja ja avauksia.

Valtioneuvosto katsoo, että tuottajavastuuta koskevat ehdotukset tulisi muotoilla riittävän yleiseksi niin, että ne mahdollistavat jäsenvaltioiden jätehuoltojärjestelmien erityispiirteiden huomioon ottamisen. Valtioneuvosto katsoo lisäksi, että muiden jätehuoltotoimijoiden roolit ja vastuut tuottajavastuun täytäntöönpanossa tulisi määritellä selkeästi. Asetusehdotus mahdollistaa sen, että keräyspisteissä vastaanotetut käytetyt akut saa tuottajien ohella luovuttaa muille jätehuoltotoimijoille käsittelyä ja kierrätystä varten (50 ja 52-54 artikla). Tuottajavastuun tehokkaan täytäntöönpanon edellytyksenä on, että tuottajalle taataan mahdollisuus jätehuollon järjestämiseen. Valtioneuvosto pitää perusteltuna, että tuottajalla säilyisi tämän vuoksi ensisijainen oikeus järjestää käytettyjen akkujen jätehuolto ja että määriteltäisiin selkeästi ne edellytykset, joiden nojalla muut jätehuoltotoimijat voivat osallistua käytettyjen akkujen keräyksen ja muun jätehuollon järjestämiseen.

Valtioneuvosto katsoo, että akkujen uudelleenkäytön tilastointia tulisi kehittää ja että tilastoinnissa tulisi ottaa huomioon akkujen vienti uudelleenkäyttöön. Sekä käytettyjä autoja että sähkölaitteita viedään muihin maihin uudelleenkäytettäväksi merkittäviä määriä, ja akkujen uudelleenkäyttö tulee jatkossa edelleen kasvamaan. Uudelleenkäytön tilastoinnin kehittäminen on tarpeen, jotta pystytään asettamaan realistiset akkujen keräystavoitteet.

Valtioneuvosto kiinnittää huomiota ehdotettuun komissiolle siirrettävään säädösvaltaan kysymyksissä, jotka koskevat ehdotuksessa asetettujen yksityiskohtaisten tavoitteiden tarkistamista. Jatkovalmistelussa tulisi tarkastella säädösvalan siirtoa erityisesti vaatimuksissa, jotka liittyvät vähimmäiskierrätystavoitteisiin ja niiden laskentamenetelmiin sekä kierrätysprosesseissa talteen otetun materiaalin ja akkujen sisältämän kierrätetyn materiaalin vähimmäisosuuksiin. Vaikka kyse on luonteeltaan teknisistä asioista, niillä on keskeinen merkitys ehdotetun sääntelykokonaisuuden täytäntöönpanossa. Siltä osin kuin säädösvaltaa siirretään komissiolle, ehdotettujen valtuutusten tarkkarajaisuutta on tarkasteltava huolellisesti.